

Praatkruid

Informatieblad van IVN Veldhoven Eindhoven Vessem

Zomer 2023

ivn natuur
educatie

Bestuur

Voorzitter	Jos de Bruijn	06-37323770	jos.bruijn@kpnmail.nl
Secretaris	Gerard Lijten	040-2540904 06-20771867	ivn.vev@gmail.com
Penningmeester	Cor van Leeuwen	06-10935833	corvanleeuwen.ivnvev@gmail.com
Ledenadministratie	Cor van Leeuwen	06-10935833	corvanleeuwen.ivnvev@gmail.com
Leden	Claudia Stoldt	06-41917390	claudia@detuinfluitier.com
	Tineke Lous	040-2544926	tineke.lous@hccnet.nl
	Etje Hendrikx	06-22886128	etjehendrikx@gmail.com

Werkgroepen

Landschap en milieu Eindhoven	Jos de Bruijn	0637323770	jos.bruijn@kpnmail.nl
Landschap en milieu Veldhoven-Vessem	Gerard Lijten	0402540904	gerard.lijten@planet.nl
Wandel- en fietsroutes	Rien de Schipper	0651579996	rien.de.schipper@gmail.com
Cursussen	Jannie Landa	0651403216	jannielanda@gmail.com
Vogels	Heine van Maar	0402534269	heine.vanmaar@planet.nl
Water	Tineke Lous	0402544926	t.lous@hccnet.nl
Vlindertuin	José van Lieshout	0620897465	josevanlieshout@kpnmail.nl
Documentatiecentrum	Harrie Kessler	0402532079	hpekessler@gmail.com
Jeugd IVN	Heine van Maar	0402534269	heine.vanmaar@planet.nl
	Etje Hendrikx	0622886128	etjehendrikx@gmail.com
Scholenwerk	Marian Kessler	0402532079	kesselermj@gmail.com
Publiek en publiciteit	Gerard Lijten	0402540904	gerard.lijten@planet.nl
Planten	Eugenie Verstegen		eugenie.verstegen@gmail.com
Vleermuizen	Gerard Lijten	0402540904	gerard.lijten@planet.nl
Kleine Landschapselementen	Frans Boks	0497518535	f.boks@kpnplanet.nl
Kinderdoe	Petra van Leeuwen	0402114070	petravleeuwen@upcmail.nl
Communicatie	Leny Westeijn	0408795005	ivn.vev.communicatie@gmail.com
Duurzaamheid	tijdelijk	gestopt	
Gebiedsbeschrijvingen	Jos de Bruijn	0637323770	jos.bruijn@kpnmail.nl
Insecten	Wil Janssen	0402550242	wil.janssen@kpnmail.nl

IVN

Veldhoven Eindhoven Vessem

IVN Instituut voor Natuureducatie en Duurzaamheid is een landelijke vereniging met plaatselijke afdelingen. IVN Veldhoven Eindhoven Vessem is zo'n afdeling met als werkgebied de gemeenten Veldhoven, Eindhoven en een deel van de gemeente Eersel (de kernen Vessem, Knegsel en Wintelre).

De afdeling is ontstaan door samenvoeging van IVN Veldhoven-Vessem en IVN Eindhoven in 2013 en heeft ca. 300 leden. Ons doel is om met onze activiteiten belangstelling te wekken voor natuur en milieu. Bovendien willen we de kennis bij het publiek hierover vergroten. Met diverse activiteiten zorgen wij voor bescherming en ontwikkeling van de natuur in ons werkgebied.

Vertrouwenscontactpersoon: Marian Kessler
06-17188904 of kesselermj@gmail.com

Lidmaatschap

Het lidmaatschap kost per jaar € 24,00. Huisleden (andere gezinsleden die op hetzelfde adres wonen) betalen jaarlijks € 5,-. Als (huis)lid krijgt u korting bij onze cursussen en kunt u deelnemen aan alle ledenactiviteiten. Jeugdleden betalen € 32,00 per jaar. Scholen betalen een vaste contributie van € 40,00 per jaar. Bankrek.nr. NL33 INGB 0000 392082 t.n.v. IVN Veldhoven Eindhoven Vessem.

D'n Aard

Ariespad 5, 5503 EZ Veldhoven 040-2549279
Beheer, onderhoud, reserveringen: Gerard Lijten
0620771867 of ivn.vev@gmail.com

Praatkruid

IVN Veldhoven Eindhoven Vessem - zomer 2023

HELP!!

Een misschien wat ongewone, maar naar mijn ogen zeer passende titel voor deze column.

In eerste instantie natuurlijk omdat het er op begint te lijken dat het politieke sentiment op het gebied van natuur, milieu en klimaat begint te schuiven, en wat mij betreft niet in de goede richting. We zien dat al een poosje in ons land maar nu lijkt het er op dat ook het Europees parlement begonnen is een draai te maken. Laten we hopen dat Frans Timmermans er in zal slagen om de Green Deal overeind te houden. Wat mij betreft is dat voor alle wereldburgers van levensbelang. Vasthouden aan onze oude patronen zal leiden tot grote rampen in de toekomst. Ik wil het ook maar eens gezegd hebben.

Maar ook voor onze vereniging is de titel van de column op dit moment passend. Veel verenigingen in ons land en wij ook, hebben het al langere tijd moeilijk. Wij nog niet eens zozeer wat het aantal leden betreft maar wel met de zoektocht naar actieve, betrokken mensen die iets willen betekenen in de vereniging door mee te doen met (het organiseren van) activiteiten. Als het een kwestie is van schroom ("ik weet er te weinig van") zou ik adviseren die gewoonweg te laten varen want de kennis is altijd in de buurt. Juist door mee te doen bouw je ook kennis en vaardigheid op. Bovendien is het erg gezellig om met een groep gelijkgestemden iets moois te organiseren. Doe dus gewoon mee en meld je bij een werkgroep of bij mij als je je aangesproken voelt. Je zult zien dat het ook gewoon leuk is.

Ik heb nog een zorg.

Onze zoektocht naar een nieuwe secretaris heeft tot nu toe geen resultaat opgeleverd. Gerard heeft te kennen gegeven dat dit jaar wat hem betreft het laatste is en ik vind dat wij dat echt serieus moeten nemen. Hij heeft dan naar ik meen 17 jaar het secretariaat gevoerd en dat verdient groot respect. Wij zoeken dus een opvolger. Ook hier geldt dat je je over kennis niet bezorgd hoeft te maken. We gaan zorgen voor een serieuze overdracht van werkzaamheden met coaching zolang als nodig is. Daarbij zullen we niet schromen om een aantal taken te verschuiven naar andere (bestuurs-) leden zodat een goed werkbare situatie ontstaat, ook qua urenbelasting.

Als je tijd hebt en als het IVN je aan het hart gaat, laat mij dat weten dan praten we over de mogelijkheden. Vergeet niet, ik zeg het ook nu weer, dat het ook gewoon heel gezellig is om met een groep enthousiaste bestuurders aan de gang te gaan.

Ik wens jullie allemaal een prachtige zomer met veel natuurgenoegen.

Jos de Bruijn

Inhoud

- 4 Libellen
- 6 L&M en Duurzaamheid
The dark site of bright nights
- 7 Wandeltip
- 8 10 Jaar IVN VEV
- 9 Verslag ALV 2023
- 11 Verslag Extra ALV 2023
- 14 De Plateaux
- 16 De Grote Beek
Langs de Hohn
- 18 Vertrouwenscontactpersoon
IVN VEV
Open Dag vlindertuin
- 19 Activiteiten
- 20 Wilde bijen
- 22 Jeugd IVN
- 23 Speling van de natuur

Foto's voorpagina

Fototentoonstelling: de jury vond dat Johan van Zijl Langhout het beste het thema 'Spelingen van de natuur' vertolkte in zijn foto met tulpen

Ijsvogel Foto: Gerard Lijten

Colofon

Redactie:
Etje Hendriks
etjehendriks@gmail.com

Praatkruid Herfst 2023

Het Praatkruid herfst 2023 verschijnt half september.
Graag kopij aanleveren vóór 15 augustus.

Libellen

JANNIE LANDA

Mark Scheepens deelde op 14 februari zijn observaties en kennis over libellen met ons. Zijn werk bij Waterschap de Dommel en zijn interesse in libellen maakte het tot een onvergetelijke avond. Hier een impressie.

Roofdier

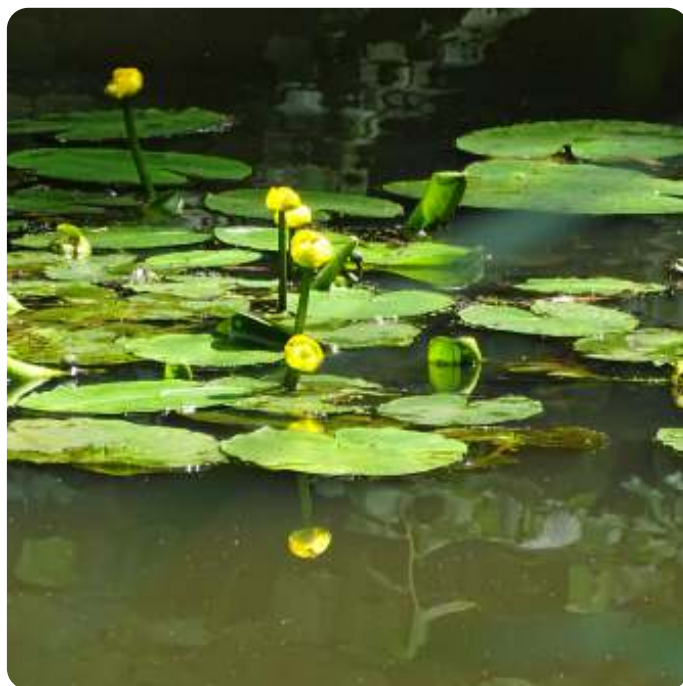
Een libel is een roofdier, een jager die andere kleine beestjes eet, waaronder ook andere kleinere libellen. Hij bijt geen zoogdieren zoals wel eens wordt gedacht door de naam 'paardenbijter'. Een paardenbijter is echter een libellensoort, die jaagt op dazen en dus juist paarden helpt. De kans dat een libel een ander dier vangt is 97 % en dat is heel hoog voor een roofdier. Ter vergelijking: een leeuw bereikt zo'n 20 %. Dit komt doordat een libel zo'n 360 graden rondom kan zien en met zijn facetogen de prooi goed kan lokaliseren. De neuronen communiceren met ogen en vleugels, hetgeen leidt tot een perfecte actie. Een toppredator! Op internet is hierover een TED talk te zien onder de naam: 'How a dragonflybrain is designed to kill'. De larven uit de eitjes die een libel in het water legt, leven hier - afhankelijk van de soort - 1 tot 5 jaar. De meest voorkomende juffersoorten hebben een kort larvaal stadium, zoals het veel voorkomende lantaarntje. De larven eten insecten, zijn wat afgeplat, zodat ze net in de bodem kunnen leven en zo - al etend - , niet met de stroom mee wordt gevoerd maar stevig kunnen blijven liggen in de bodem.

Biotoopen

Verschiedende soorten libellen zijn gebonden aan een specifieke biotoop. De aanwezigheid van soorten heeft te maken met een biotoop. Door werkzaamheden om biotopen te verbeteren ontstaat successie: delen, die opgeschoond worden en dus kaler zijn trekken andere libellen dan bij verdergaande begroeiing. Bij het onderhoud van

Beekherstel in Brabant Foto: Etje Hendriks

Vijver met gele plomp Foto: Harrie Kessler

watersystemen wordt daar steeds meer rekening mee gehouden

Beken

Succesvol zijn variatie in stroomsnelheid, begroeide oevers, variatie in kruiden en verschillende waterplanten. De Beerze in de Kampina bij Boxtel is nooit gekanaliseerd en dat is zeldzaam. Er is gewerkt aan beekherstel. Belangrijk bij de Beerze is de bosrand, waarin veel insecten zitten, dus voedsel voor libellen en van hieruit kunnen ze jagen en schuilen. Er zijn ook bosbeekjuffers te vinden. Vlak na het graven is naast de beekrombout de plasrombout gezien. Deze verdwijnt weer als er meer vegetatie komt. Ook de watersnuffel was in het begin aanwezig. Dat komt omdat de biotoop het water in het begin na de werkzaamheden lijkt op die van de vennen. Als het riet toeneemt komen er soorten die gedijen in laagveen/ moerasgebieden.

Een libel zoals de beekrombout kan grote afstanden afleggen en zich verplaatsen van de ene naar de andere beek. Deze soort houdt van helder water en stroming, bos, hout in het water, meer waterdiepte en variatie van zon en schaduw.

Vennen

Over het algemeen is de ecologie bij vennen gebaat bij zowel open als dicht water. Mark ziet bij de Hazenputten in Sint Oedenrode veel soorten libellen. Hier is sprake van veenvorming (zoals ook bij het Kanunnikesven in Eindhoven). De libellen zitten vooral in de oeverzones, zoals de venwitsnuitlibel en de venglazemaker.

De speerwaterjuffer neemt af in aantal. Deze is te herkennen aan een speertje onder het borststuk. Deze soort vliegt vroeg in het jaar uit (april/mei) en heeft moerasve-

getatie nodig. De ideale waterstand voor de soort wordt niet meer gehaald. Naast droogte is er ook sprake van verdroging door grondwateronttrekking en afwatering via sloten.

Visvijvers

Bij viskweekvijvers werd vroeger in het najaar het waterpeil omlaag gebracht om de vis te kunnen vangen, zoals in De Liskes bij Bergeijk. Nu deze manier van visvangen in ongebruik is geraakt, neemt de Kempense heidelibel, die afhankelijk is van een wisselende waterstand af.

Roodoogjuffer Foto: Harrie Kessler

Kanaal

In Eindhoven kwamen Kanaaljuffers voor in het Eindhovens kanaal. Ze hebben ondergedoken waterplanten nodig. Deze juffer heeft zich intussen verspreid naar ander kanalen.

Gele plomp

De laatste jaren zien we een toename van de gele plomp. Deze ondergedoken waterplant zorgt voor de opleving van de sierlijke witsnuitlibel. De grote roodoogjuffer is ook vaak te zien bij de gele plomp.

Opwarming en droogte

Mark toont ons een tabel waaruit blijkt dat beekherstel meer libellen en meer verschillende soorten tot resultaat heeft. De zeer droge zomers geven een overduidelijke dip te zien. Nu het warmer en droger wordt komen er wel nieuwe zuidelijke soorten die hier goed gedijen. Hun larvale stadium is kort, dus ze zijn minder kwetsbaar. Ook vlinders reageren sterk op droogte. Moerasrolklaver helpt het icarusblauwtje, maar in 2018 was de moerasrolklaver verdroogd, dus weinig icarusblauwtjes. De ijsvogelvlinder komt niet voor bij droogte, ook niet als de waardplant kamperfoelie afwezig is, want die moet voldoende vochtig staan. Hooibeestjes profiteren van de droogte.

Gele plomp Foto: Harrie Kessler

Icarusblauwtje Foto: Harrie Kessler

Jaren met minder libellen lopen gelijk aan een afname van bijvoorbeeld de boomvalk die o.a. jaagt op libellen.

Hooibeestje Foto: Riekje van de Ven

De toekomst van L&M en Duurzaamheid

JANNIE LANDA

De werkgroep Landschap en Milieu en de werkgroep Duurzaam functioneren niet echt meer. De coördinatoren van de werkgroepen zijn gestopt. Wat nu? De onderwerpen waar de werkgroepsleden zich mee bezighielden liggen in elkaars verlengde dus daarom gaan we uitzoeken of we ze samen kunnen voegen.

Het gaat om contacten met de gemeentes en partners binnen de gemeentes om invloed uit te oefenen op groen beleid en groenactiviteiten gericht op educatie.

Al langer onderhoudt Gerard Lijten vanuit het bestuur contacten met de gemeente Veldhoven; er vindt regulier overleg plaats over ontwikkelingen in de gemeente. Dat gaat over herinrichting, beheeractiviteiten, maar ook over de inzet van het IVN om bewoners te informeren en stimuleren over natuur dicht bij huis, zoals in hun eigen tuin. De werkgroep Landschap en Milieu was vooral actief betrokken bij de gevolgen voor natuur en milieu bij grote inrichtingsvraagstukken.

Contact met de gemeente Eindhoven loopt via Jos de Bruijn. Hij neemt deel aan bijeenkomsten van de stamtafel biodiversiteit in Eindhoven en heeft contacten met Trefpunt Groen Eindhoven.

Zowel Gerard als Jos vinden het belangrijk om feedback te krijgen vanuit de organisatie en juichen het toe als er een gecombineerde werkgroep komt.

Ik neem zelf vanuit het IVN deel aan de organisatie van het Groen café en aan Groene Handen. Dit zijn informele netwerken. Ook ik vind het belangrijk dat mijn inbreng in samenwerking met het IVN tot stand komt. Misschien is dit zelfs wel een goed moment om de samenwerking tussen deze nieuwe werkgroep en KNNV aan te trekken. En mogelijk met de Stichting Stadsnatuur Eindhoven.

De komende tijd gaan we verkennen hoe we verder kunnen gaan. En we zijn Jos de Bruijn, Gerard Lijten, Claudia Stoldt, Heine van Maar en ikzelf Jannie Landa.

Leden die het leuk en belangrijk vinden om mee te doen zijn van harte welkom.

Tentoonstellingen

Al meer dan 40 jaar wordt er elk jaar een tentoonstelling voor basisscholen opgezet. Vele jaren is er dankbaar gebruik van gemaakt. Sinds de corona-lock downs is daar een grote terugval in gekomen, die zich de laatste twee jaar ook niet meer hersteld heeft. Het animo lijkt verdwenen te zijn. Daarom stopt de werkgroep voorlopig met deze activiteit. De mogelijkheid om een tentoonstelling te huren blijft.

The dark side of bright nights

JANNIE LANDA

Het Natlab in Eindhoven draait op verzoek van Groencafé Eindhoven, waarbij het IVN is aangesloten een film over de effecten van licht op de natuur. Dit is op woensdag 21 juni, van 20.00 tot 21.15. Kaarten zijn verkrijgbaar via Natlab. De film is in het Engels en niet ondertiteld.

Door miljoenen jaren evolutie hebben veel organismen hun plek gevonden in de nacht en moeten zich nu aanpassen aan de door kunstlicht vervuilde nachten. Sommigen slagen erin om zich aan te passen, maar voor veel soorten vormt het een grote bedreiging. Wetenschappers onderzoeken de impact van dit onderbelichte probleem en zoeken naar oplossingen.

Deze film is een reis door de nacht en neemt ons mee naar wetenschapper Kamiel Spoelstra. In het donker op de Veluwe tussen mysterieuze groene en rode lampen, onderzoekt hij de impact van licht op ecosystemen. Onder tussen volgt Ruben Evens in België de bijzondere nachtzwaluw, die schijnbaar heeft geprofiteerd van deze heldere nachten. In een van de donkerste regio's van heel Europa, de Waddenzee, beïnvloedt lichtvervuiling van boorplatforms en schepen trekvogels waardoor zij van hun route afwijken.

Met de creatieve oplossingen waarmee de eerste officiële Dark Sky City (nachtstad) van Europa de Melkweg in het centrum heeft, daagt het onze lichtstad Eindhoven uit! De film is een aanzet om te kijken naar hoe we een betere balans kunnen vinden met de nachtelijke natuur. Als je goed kijkt, zie je Eindhoven in de film terug, gezien vanuit een dierlijk perspectief.

Nagesprek

Na afloop van de film is er een nagesprek met de filmmaker Tim Visser en Arthur Noordhoek, Adviseur/Projectleider Openbare Verlichting gemeente Eindhoven.

Laten we intussen zoveel mogelijk het kunstlicht uitdoen in onze tuinen!

De foto komt van de informatie van Natlab.

Wandeltip: de Herbertusbossen

HEINE VAN MAAR

Deze keer een afwisselende wandeling in de omgeving van kasteel Heeze. Dit grote kasteel kun je zien liggen als je door Heeze rijdt. Het stamt in de huidige vorm uit 1760 en het wordt bewoond door een adellijke familie die het kasteel al lang in bezit heeft. De oorsprong van het kasteel gaat terug tot het jaar 1172 toen heer Herbertus is genoemd als heerser van de regio en er woonde. In de afgelopen tijd was de fundering van het kasteel erg slecht geworden, maar door een financiële overheidsimpuls is dit hersteld en kan het kasteel weer lange tijd mee. De omliggende Herbertusbossen hoorden altijd bij het kasteel, maar kwamen grotendeels in bezit van Brabants Landschap, want het onderhoud van bossen en paden vraagt veel geld en deskundigheid.

Komend vanuit de richting Eindhoven neem je in Heeze niet de oprijlaan naar het kasteel, want die is afgesloten, maar één straat eerder, de Boschlaan. De Boschlaan een eind doorrijden tot de slagboom en parkeren. De wandeling gaat achtereenvolgens door oud gemengd bos, een

stuk met weilanden en heide en als laatste door oud loofbos in de beekdalen van de Grootte Aa en de Sterkselse Aa. Het laatste deel van de wandeling gaat over natte paden. Loop vanaf de parkeerplaats in noordelijke richting en volg steeds het breedste pad. Het bos met monumentale grove dennen is in de 18e eeuw aangelegd. Deze grove dennen behoren tot de oudste van onze provincie. Je ziet rhododendrons langs de vele slingerende zijpaadjes. Dit is de Engelse landschapstijl met veel gebogen lijnen. Samen met de rhododendrons zorgen ze voor het landgoed gevoel. Met wat geluk hoor je hier de zwarte specht, die het formaat van een kraai heeft. Blijf op dit meest gebruikte hoofdpad en volg de bochten. Na ongeveer 1 kilometer komen weilanden links en rechts in beeld. Links bij de oude populieren aan de rand van het weiland ligt de Rielse Loop, ook wel de Witte Loop genoemd die de Stra-brechtseheide doorkruist. In de weilanden rechts kun je met geluk de grauwe klauwier ontdekken. Sla vervolgens bij het begin van de heide schuin links het freulelaantje met oude grove dennen in. Een freule die woonde in het kasteel kwam hier vroeger graag. Aan het einde rechts. Volg nu steeds de bosrand van het ontginningsbos dat in de jaren 50 van de vorige eeuw op de heide is aangelegd. Ga schuin terug linksaf het bos in. Bij een T splitsing rechts. Vervolgens na een tijd bij een T splitsing links, je komt op de Boschlaan. Rechtsaf. Dan na het weiland een pad schuin naar links. Je bent weer in het oude bos. Einde ongeveer rechtdoor een houtwal in, die loopt tussen open gebied links en rechts. Hier liggen waardevolle hooilanden. In het bos steek je de Sterkselse Aa over, een juweel van een beek!! Dan links aanhouden. (het pad naar rechts is een kortere route naar de parkeerplaats). Hier woont een paartje zwarte spechten. Op het einde van het bos rechtsaf, volg dit zandpad tot aan een toegangsbord naar een pad naar rechts. (de boerderij links is een biologische geitenboerderij, met verkoop aan huis). Volg dit pad. Hier ligt het meest waardevolle beekdalbos met oude loofbomen en 5 soorten spechten. Je kruist de Grootte Aa. Op de kruising van 4 zandpaden rechtsaf. Volgende T splitsing rechtdoor. Aan de bosrand staan heel oude zilveresdoorns. Volg dit pad tot aan de toegangsweg naar het kasteel met de duiventoren. Helaas moet je even naar links via het dorp om over de Boschlaan terug te lopen naar de parkeerplaats. De wandeling is ongeveer 7 km. lang.

Zwarte specht foto: Gerard Lijten

10 jaar IVN Veldhoven Eindhoven Vessem

DE LUSTRUMCOMMISSIE: JANNIE LANDA, ANITA LIEBREGTS EN ETJE HENDRIKX

Een stukje geschiedenis

IVN Eindhoven werd 10 jaar geleden samengevoegd met IVN Veldhoven Vessem. De aanleiding hiervoor was dat IVN Eindhoven niet voldoende actieve leden meer had om de vereniging in de lucht te houden. Het toenmalige bestuur van IVN Eindhoven heeft toen in opdracht van haar leden contact gezocht met omliggende IVN afdelingen. IVN Veldhoven Vessem bleek het best te passen. Ruim 30 jaar eerder had het toen nog bloeiende IVN Eindhoven geholpen bij de oprichting van IVN Veldhoven Vessem. Zo was de cirkel mooi rond!!

Sindsdien zijn er veel nieuwe leden bij gekomen en ook de natuur in Eindhoven en de omgeving werd steeds meer onderdeel van de activiteiten van de afdeling. De ervaring die de afdeling heeft opgebouwd vanuit Veldhoven blijkt van groot belang geweest om IVN ook in Eindhoven bekender te maken. Andersom hebben leden afkomstig uit Eindhoven de afdeling mee versterkt.

Er worden nu ook veel publiekswandelingen georganiseerd in Eindhovense natuurgebieden o.a. De Grote Beek, Eckartse bos. Langs de Dommel in het centrum, de Gennep Parken, de Urkhovense Zegge, de Aanschotse Beemden, 't Bokt, de Klotputten en Park Meerland. Langzamerhand wordt het IVN ook in Eindhoven bekender bij het groter publiek en bij het natuurnetwerk in Eindhoven.

We willen dit jubileum op 7 oktober met de leden vieren. Een feestje voor en door de leden!

Voor de viering van dit 10 jarig jubileum willen we een gebied tussen Veldhoven en Eindhoven gaan bezoeken, een 'o-verbindingsgebied'. De keuze is gevallen op Park Meerland in Meerhoven.

Park Meerland

Park Meerland ligt middenin de wijk Meerhoven. De vorm van het park lijkt vanuit de lucht op een zeepaardje. Voor de inrichting van dit park met zijn markante twee hoge heuvels, lag op deze plek het militaire vliegveld Welschap. In de periode daarvoor waren het vooral woeste gronden die al in de middeleeuwen bewoond werden. In de late middeleeuwen waren hier flinke boerenbedrijven.

Het huidige park is vooral bedoeld als een groenvoorziening voor de bewoners uit de wijk. Vanaf 2010 was het park aangelegd en kon in gebruik worden genomen voor recreatie. Het was echter meer dan dat. Het idee was dat het Kemisch cultuurlandschap enigszins werd nagebootst.

Het hemelwater uit de wijk zou er opgevangen worden. Door het park stroomt De Rundgraaf. Het sterke reliëf dat is aangebracht biedt kansen voor verschillende biotopen waar planten en dieren in een geschikte leefomgeving kunnen verblijven. Er is een laaglandbeek, natte weiden en er is een waterlelievijver. Bovendien is er een arboretum te vinden dat door vrijwilligers wordt onderhouden. De oeverwaluwwand wordt door vrijwilligers en kinderen van de basisschool De Startbaan onderhouden. Zo worden veel mensen uit de wijk betrokken bij de activiteiten.

Het water in het park trekt veel vogels aan zoals dodaars, ooievaar, lepelaar, grote zilverreiger, scholekster en tal van parkvogels als zanglijster, sijs, putter. Ook de karekiet is er aangetroffen. Er is dus heel wat te beleven hier. Onder de waterval is een grote vleermuizenkelder gebouwd. In de poelen leven alpenwatersalamanders, kikkers en padden. Intussen hebben zich heel wat planten gevestigd. Op de weide is een huiszwaluwtil.

Op ontdekking In Park Meerland

We gaan 7 oktober graag met jullie op ontdekkingsstocht en hopen veel te kunnen herkennen.

Op die dag gaan we met de leden van onze IVN afdeling het park in. Het is de week van de bodemdieren en we gaan zeker kijken wat hier in de bodem leeft.

Daarnaast staan er een wandelingen gepland zodat iedereen een goed beeld kan krijgen van het park.

Na een verzorgde lunch gaan we in de middag actief aan de slag. Welke bomen, struiken en andere planten zien we? Zijn er paddenstoelen? Hoe vergaat het in het arboretum?

Aanmelden

Leden moeten zich vooraf opgeven om het voor de organisatie mogelijk te maken een programma op maat te maken. Hierover en over andere praktische zaken komt nog nadere informatie. Vragen en ideeën zijn nu al welkom. (jannie-landa1@gmail.com)

Verslag ALV 2023 van IVN VEV

GERARD LIJTEN

D'n Aard, 28 februari 2023

Aanwezig:

Jos de Bruijn (voorzitter), Gerard Lijten (secretaris), Cor van Leeuwen (penningmeester), Claudia Stoldt (bestuurslid), Tineke Lous (bestuurslid), Etje Hendriks (bestuurslid), Bob Groeneveld, Gerard Hofmans, Ad van den Heuvel, Harrie Kessler, Marian Kessler, Frans Slegers, Martien van de Ven, Frans Boks, Ans de Zeeuw, Wil Janssen, Paul Olijslagers, Ans Boland, Aloys Boland, Thea den Otter, Ad Broeken, Steven Luitjens, Anita Liebrechts, Heine van Maar.

Afmeldingen:

José van Lieshout, Jan Dankers, André Rutjens, Wim van der Ven, Eugenie Verstegen, Rien de Schipper, Lia de Kort, Sonja Schmidt, Agnes Kok, Erik Jan Lous, Jannie Landa, Johan Couwenberg, Jan Koopsen, Mieke van den Hurk, Frans van den Berg

1. Opening en welkom

De voorzitter opent de vergadering om 20:05 uur en is blij dat we weer fysiek bij elkaar kunnen komen op het gebruikelijke moment, eind februari. De secretaris geeft een opsomming van de afmeldingen.

In de agenda zoals aangekondigd in het Praatkruid is helaas niet vermeld dat er, naast de secretaris, nog een bestuurslid aan het eind van zijn zittingstermijn is gekomen. Dat betreft de voorzitter zelf, maar die is wel onmiddellijk herkiezbaar. Met deze aanvulling wordt de oorspronkelijke agenda vastgesteld.

Zoals aangekondigd, is er deze avond nog een tweede Algemene Leden Vergadering. Deze vindt plaats na afloop van de eerste en een korte pauze van een kwartier. Daarna is er gelegenheid om na te praten onder het genot van een drankje en een hapje.

2. Bestuursmededelingen

Dit jaar vieren we het 10-jarig jubileum sinds het samengaan van IVN Veldhoven-Vessem en IVN Eindhoven in 2013. De officiële oprichtingsdatum is 7 oktober 2013: het passeren van de akte van de statutenwijziging bij de notaris. Maar de viering kan om die datum heen gepland worden, dus eind september of begin oktober. We laten de planning en de invulling van het programma aan de jubileumcommissie over, die bestaat uit Jannie Landa en Etje Hendriks. Zij laten zich op onderdelen bijstaan door andere leden en staan open voor ideeën.

We hebben een cyclus gestart van kennismakingsbijeenkomsten voor “nieuwe” leden in kleine groepjes. Daarvoor wordt iedereen uitgenodigd die zich recent als lid heeft aangemeld, successievelijk aangevuld met eerdere aanmeldingen, tot een aantal jaar terug. Na een presentatie van het IVN in het algemeen en IVN-VEV met haar werkgroepen in het bijzonder, krijgen de deelnemers de gelegenheid zich zelf voor te stellen en te ontdekken of er ergens aanknopingspunten zijn om actief te worden in één of meerdere werkgroepen of in het bestuur.

3. Notulen vorige vergadering

Algemene Ledenvergadering d.d. 5-4-2022: In tegenstelling tot de vermelding in de agenda dat het verslag destijds gepubliceerd is in het Praatkruid van zomer 2022 blijkt dat niet te zijn gebeurd. Dat is niet opgemerkt door het bestuur, maar ook niet door de leden, het is althans niet teruggemeld. Een deel van de aanwezigen heeft het verslag toen wel via mail ontvangen. De secretaris loopt via het scherm langzaam door het verslag om toch enig inzicht te geven. Er zijn geen correcties of opmerkingen. Daarmee het is verslag goedgekeurd en zal het na afloop van de vergadering worden ondertekend door de voorzitter en de notulist.

4. Rondvraag 1: Hier wordt geen gebruik van gemaakt.

5. Jaarverslag 2022

De secretaris excuseert zich voor het feit dat het conceptverslag nog niet beschikbaar is. Belangrijkste reden is dat hij de afgelopen maanden zijn prioriteiten heeft moeten verdelen bij het plannen van zijn activiteiten, privé en in het vrijwilligerswerk. Naast het IVN is hij actief bij de Voedselbank Veldhoven, waar hij het werk van Dré Verhagen heeft overgenomen. En verder is hij druk met de campagne voor de verkiezingen van het Algemeen Bestuur van Waterschap De Dommel, waarvoor hij kandidaat is vanuit Water Natuurlijk (lijst 1, nr. 11). Wettelijk gezien moet het jaarverslag vóór 1 juli beschikbaar zijn en dat gaat uiteindelijk ruimschoots gehaald worden; na de verkiezingen op 15 maart komt er weer wat ruimte in zijn agenda.

Het concept jaarverslag 2022 zal over enige tijd te downloaden zijn via een link in de nieuwsbrief. Opmerkingen kunnen dan gedurende 2 weken teruggekoppeld worden, waarna de definitieve versie op de website geplaatst zal worden

en op kleine schaal worden verspreid in gedrukte versie.

6. Jaarrekening en balans 2022

De penningmeester loopt aan de hand van een presentatie door de jaarrekening.

Allereerst een paar opmerkingen over de resultatenrekening:

Opbrengsten

Contributie is gestegen naar € 7.642

Diverse opbrengsten zijn gestegen naar € 7.159, vooral vanwege eenmalige subsidie gemeente Eersel en extra inkomsten uit verhuur van D’n Aard

Opbrengsten vanuit werkgroepen zijn gedaald naar 6.002, met name door cursusinkomsten die in 2021 zijn ontvangen over een cursus die in 2022 doorliep

Kosten

Afdracht aan landelijk IVN wat hoger dan begroot vanwege toename ledenaantal

Kosten van beheer D’n Aard zijn fors hoger dan begroot, met name door hogere energiekosten

Ook de algemene kosten zijn behoorlijk toegenomen, vooral door extra kosten voor het Praatkruid (nu full-color) en catering (post-corona piek)

De werkgroepen hebben ook meer uitgegeven dan in 2021 vanwege herstart activiteiten na corona

Ook de afschrijvingen zijn toegenomen, oorzaak is de aanschaf van een nieuwe computer

We komen uit op een beperkt verlies van € 592

Verder geen bijzonderheden. Er zijn geen vragen over de resultatenrekening.

Vervolgens de balans. Ook hierbij een aantal opmerkingen:

Activa

Ondanks het “verlies” is het saldo op onze rekeningen toegenomen met € 1861

Passiva

Er staat nog wel een rekening open van € 350

De reserves zijn toegenomen met € 2318

Geen verdere vragen over de balans.

Leden kunnen een kopie van de jaarrekening en van de balans opvragen bij de penningmeester of t.z.t. inzien op onze website www.ivn.nl/vev (Over ons – Organisatie en beleid – ANBI verantwoording).

7. Verslag/benoeming kascommissie en décharge penningmeester

Anita Liebrechts presenteert, mede namens en Bob Groeneveld en Johan Couwenberg, hun verslag van de kascontrole.

De conclusie van het onderzoek is dat de balans per 31-12-2022 en de resultatenrekening over het boekjaar 2022 een getrouw beeld geven van de financiële situatie van de vereniging en dat de verslaglegging helder en nauwkeurig heeft plaatsgevonden. De kascontrole commissie stelt daarom voor om de door het bestuur aangeboden financiële stukken te aanvaarden en de penningmeester décharge te verlenen voor het gevoerde financieel beheer. De vergadering gaat hiermee akkoord d.m.v. een applaus, er zijn geen tegenstemmers. Het financieel jaarverslag zal na afloop van de vergadering door alle zittende bestuursleden ondertekend worden.

Anita Liebrechts is lid van de commissie sinds 2021 en aftredend. Ad Broeken blijkt bereid haar op te volgen, wat niet op bezwaren stuit. Bob Groeneveld en Johan Couwenberg (naar verwachting) blijven in functie.

8. Bestuurswisselingen

Jos de Bruijn heeft zijn eerste termijn van vier jaar voltooid en treedt af volgens schema. Hij is echter beschikbaar voor een herbenoeming als voorzitter indien de vergadering daarmee akkoord gaat. Deze stemt in met applaus.

Gerard Lijten heeft er weer twee aansluitende termijnen opzitten en treedt statutair af. Eerder heeft hij al aangegeven om definitief te stoppen als secretaris omdat hij dat al sinds 2007 doet. Aangezien er echter nog geen opvolger is gevonden, is hij bereid om het komende jaar nog te overbruggen, maar niet langer. Het is echter niet mogelijk om in deze ALV opnieuw gekozen te worden, daarvoor is een “afkoelingsperiode” nodig, die we daarvoor inplannen als een pauze na afloop van deze ALV. Later deze avond zal er een tweede ALV volgen waarin Gerard opnieuw voorgedragen wordt als bestuurslid. Bij herverkiezing zal hij dan de functie van secretaris voortzetten tot uiterlijk de jaarvergadering van 2024. Gerard neemt plaats in de zaal en Tineke Lous neemt zijn rol als notulist over. Met het terugtreten blijft het bestuur voltallig (5, minimum is 3). Er hebben zich geen nieuwe kandidaten gemeld.

Bestuurslid	gekozen	herkozen	aftredend
Jos de Bruijn	2019	2023	2027
Claudia Stoldt	2020		2024
Cor van Leeuwen	2022		2026
Tineke Lous	2022		2026
Etje Hendrikx	2022		2026

Nieuw schema van aftreden

9. Rondvraag 2 Hier wordt geen gebruik van gemaakt.

10. Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen en sluit de vergadering om 20:45 uur, nodigt de hen uit om nog een kop koffie of thee te nemen en verwacht iedereen weer om 21:00 uur terug in de zaal voor de extra algemene ledenvergadering.

Gerard Lijten – secretaris
10 maart 2023

Verslag Extra ALV 2023

GERARD LIJTEN, SECRETARIS

D’n Aard, 28 februari 2023

Aanwezig:

Jos de Bruijn (voorzitter), Cor van Leeuwen (penningmeester), Claudia Stoldt (bestuurslid), Tineke Lous (bestuurslid), Etje Hendrixx (bestuurslid), Bob Groeneveld, Gerard Hofmans, Ad van den Heuvel, Harrie Kessler, Marian Kessler, Frans Slegers, Martien van de Ven, Frans Boks, Ans de Zeeuw, Wil Janssen, Paul Olijslagers, Ans Boland, Aloys Boland, Thea den Otter, Ad Broeken, Steven Luitjens, Anita Liebrechts, Heine van Maar, Gerard Lijten

Afmeldingen:

José van Lieshout, Jan Dankers, André Rutjens, Wim van der Ven, Eugenie Versteegen, Rien de Schipper, Lia de Kort, Sonja Schmidt, Agnes Kok, Erik Jan Lous, Jannie Landa, Johan Couwenberg, Jan Koopsen, Mieke van den Hurk, Frans van den Berg

1. Opening en welkom

De voorzitter opent de vergadering om 21:05 uur voor de tweede helft van de avond.

2. Bestuursverkiezing

Gerard Lijten is in de vorige algemene ledenvergadering afgetreden. Het bestuur draagt hem voor om de functie van secretaris voor nog ten hoogste 1 jaar in te vullen en vraagt de vergadering in te stemmen met zijn benoeming. Die gaat daar mee akkoord via een applaus. Gerard neemt daarna weer plaats tussen de andere bestuursleden.

Nieuw schema van aftreden

Bestuurslid	gekozen	herkozen	aftredend
Jos de Bruijn	2019	2023	2027
Gerard Lijten	2023		2024
Cor van Leeuwen	2022		2026
Claudia Stoldt	2020		2024
Tineke Lous	2022		2026
Etje Hendrixx	2022		2026

3. Begroting 2023

De penningmeester licht de begroting toe.

Opbrengsten

Inkomsten uit contributies zullen licht dalen doordat de afdracht aan het landelijk IVN is gestegen van € 12,00 naar € 12,50

Extra huurinkomsten worden voorzichtig ingeschat

Kosten

Bij onderhoud gebouw wordt rekening gehouden met prijsstijgingen

Bestuurs- en administratiekosten stijgen eenmalig vanwege kosten voor het jubileum

De tentoonstellingswerkgroep verhuurt een tentoonstelling (maar dat gaat niet door)

De vlindertuin koopt materialen voor een nieuwe, duurzame groenafval verzamelbak

Er wordt een verlies begroot van € 4.754, met name door het jubileum en de groenbak

Ad Broeken stelt voor om een reservering op de balans op te nemen voor het jubileum, waar jaarlijkse een bepaald bedrag aan wordt toebedeeld. Tot 2 jaar terug hadden we een groot aantal reserveringen, waaronder het jubileum. Die zijn toen grotendeels samengevoegd, maar voor dit specifiek doel waarschijnlijk onterecht. We zullen dit herstellen. De vergadering gaat akkoord met de gepresenteerde begroting.

4. Ontwikkeling ledenbestand

De penningmeester presenteert een tabel met de veranderingen die er opgetreden zijn in het ledenbestand in 2022. De toename is vooral te danken aan de groei van het aantal landelijk aangemelde leden.

5. Verduurzaming D'n Aard

De secretaris presenteert het plan voor verduurzaming van D'n Aard aan de hand van een aantal lichtbeelden.

Huidige situatie:

Verwarming via CV

- geïnstalleerd in 2001
- 65 kW, watertemperatuur 90 graden
- centrale thermostaat, handbediend
- basistemperatuur 14 graden
- incidenteel gebruik van gebouw

Beperkingen:

- gasgestookt, niet duurzaam, voorbeeldfunctie
- opwarming kost veel tijd (minstens een half uur)
- heel het gebouw wordt verwarmd, ook als maar één ruimte wordt gebruikt
- ketel nadert einde levensduur
- inefficiënt vanwege hoge watertemperatuur en niet HR

Voorgeschiedenis:

- ALV 2018: keuze voor reservering verduurzaming gebouw
- ALV 2019: versneld opbouwen reservering, overhevelen vanuit andere reserveringen
- ALV 2022: actieplan aangekondigd
- juli 2023: advies door Veldhoven Duurzaam: Verder isoleren heeft weinig zin. Warmtepomp (lucht-water) is niet haalbaar. Beste keuze: basistemperatuur met CV en bijverwarmen met airco's (lucht-lucht)
- november 2023: contacten/ offertes installatiebedrijven: van Hout (huidige leverancier, CV en Airco), Airca Brabant (gespecialiseerd in verwarmen met airco, geen CV), Van der Velden (alleen CV, evt airco via partner), RE-Source (heeft onze zonnepanelen geïnstalleerd)

Vooruitkijkend

- Afbouw salderingsregeling (2025 - 2030): inkoop wordt veel duurder dan teruglevering. Nu: teruglevering en inkoop wordt verrekend op jaarbasis. Straks: verrekening per direct.
- Flexibilisering tarieven / contractduur: de prijs wordt bepaald door vraag en aanbod (per dag of per uur)
- ons gebruik: Opwekken vooral overdag en in de zomer. Gebruik vooral in avond en winter
- mogelijke oplossing: tijdelijke opslag, alleen haalbaar voor opwekken overdag en gebruik 's avonds (paar dagen), Thuisaccu (5 - 10 kWh)

Investeringsen

- Airco's:
- individueel per ruimte (grote zaal, haagwinde, kerkuil en hal), bedienbaar vanuit app, ventilator veroorzaakt enig geluid en luchtverplaatsing,
- kosten via Airco Brabant €13.400, via van Hout € 22.900 (zonder airco in de hal)
- van Hout: € 4.700
- van der Velden: € 3.000 (reële richtprijs)

Planning:

- installatie airco's
- vervanging CV
- verzamelen en analyseren meetwaarden, berekeningen, tarieven en gebruikerservaringen
- uitbreiding zonnepanelen
- aanleg thuisaccu

Voorstel

- het bestuur heeft toestemming nodig van de ALV bij uitgaven hoger dan € 3.000

- exacte kosten voor verduurzaming in 2023 zijn nog niet bekend
- kaspositie is geen belemmering (toelichting penningmeester)
- voorgenomen investering voor 2023 is
- installatie airco's en vervanging CV € 17.500
- is de ALV akkoord met een mandaat aan het bestuur voor deze investering?
- uitbreiding van het aantal zonnepanelen € 10.000
- is de ALV akkoord met een mandaat aan het bestuur voor deze investering?

Aan de vergadering wordt gevraagd om in te stemmen met een mandaat aan het bestuur voor een tweetal investeringen:

Installatie van airco's in de Jan van de Werfzaal, Haagwinde, Kerkuil en hal en een nieuwe CV voor het bedrag van € 17.500

Uitbreiding van de installatie zonnepanelen voor het bedrag van € 10.000

Heine van Maar vraagt zich af of we niet helemaal "van het gas af kunnen" door de de CV te vervangen door een lucht-water warmtepomp? Ook met een watertemperatuur van 40°C moet een constante temperatuur van 10°C te halen zijn. De secretaris antwoordt daarop dat die optie niet is overwogen en besproken, maar wel mogelijkheden biedt. Anderzijds zal dat de kosten wel aanzienlijk opdrijven. De vergadering is het er mee eens dat het toch zinvol is om dat verder te onderzoeken. Aangezien de bestaande CV nog geen mankementen vertoont, besluiten we om vervanging daarvan nog even uit te stellen en voorlopig alleen de airco's te laten installeren. Dat geeft dan ruimte om verder onderzoek te doen naar mogelijkheden en beperkingen.

De vergadering gaat akkoord met het mandaat voor het bestuur over investeringen zoals voorgelegd, met de voorwaarde dat vervanging van de CV wordt uitgesteld en eerst een onderzoek naar de optie van een lucht-water warmtepomp wordt gestart. Het resultaat daarvan en zal eerst opnieuw aan de ALV worden voorgelegd voordat tot een keuze wordt overgegaan.

6. Rondvraag

Heine van Maar: Als we het toch over duurzaamheid hebben, is de regenwaterafvoer van ons gebouw afgekoppeld van het riool? Paul Olijslagers antwoordt daarop dat een aantal regenpijpen al afwateren op de tuin, maar niet allemaal. Hij zal dat uitzoeken en in overleg met de werkgroep vlintertuin bekijken hoe de overige regenpijpen ook losgekoppeld kunnen worden zonder tot overlast te leiden.

7. Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen en sluit de vergadering om 21:55 uur en nodigt iedereen uit om nog even te blijven "hangen" om na te praten onder het genot van een drankje en een hapje.

10 maart 2023

Lezingen in d'n Aard

Naast cursussen, lijkt het ons ook leuk om wat meer lezingen te gaan organiseren. Maar wie moet je daarvoor vragen?

Graag willen we dit terugkoppelen naar de leden van IVN VEV.

Heb je een onderwerp, waar je eens wat meer over zou willen horen?

Heb je een hobby of interesse die je zou willen delen met de leden in de vorm van een lezing?

Heb je een spreker op het oog, waar je van weet dat hij/zij een interessant onderwerp kan belichten?

Laat het ons weten!

Dan proberen wij voor alle leden en ook buitenstaanders eens wat vaker een informatieve avond te organiseren.

Mail naar: jannieland1@gmail.com

We wachten met spanning op reacties!

Het bestuur

Gespreken met leden, een kennismaking met het IVN VEV

In het afgelopen herfst- en winterseizoen hebben we (lees het bestuur) een aantal keren avonden georganiseerd om nieuwe leden kennis te laten maken met de vereniging. In een klein gezelschap onder leiding van 2 bestuursleden zijn we het gesprek aangegaan met de nieuwe leden om te laten zien wat er allemaal te doen is bij het IVN VEV. We hebben de werkgroepen voorgesteld en hebben de gelegenheid aangegrepen om te weten te komen waarom mensen lid worden en wat ze graag zouden willen doen, zien of waar ze aan willen deelnemen. Graag willen we dit ook aanbieden aan mensen die al langer lid zijn en hier misschien aan zouden willen deelnemen. We zijn van plan om na de zomervakantie weer te starten met de gespreken.

Wil je een keer deelnemen stuur dan een email claudia@detuinfluitier.com

Tot ziens! Claudia Stoldt

De Plateaux

FRANS VAN DEN BERG

In september 2022 wandelde ik met de plantenwerkgroep door de Plateaux. Het is een genot om elk jaar weer de bloemen van de herfsttijloos te aanschouwen!

Hieronder wat achtergrondinformatie over dit gebied.

De Plateaux bestaat voor een deel uit vloeiwieden langs de Dommel, die met populieren beplant zijn. Deze vloeiwieden zijn vanaf 1847 aangelegd. Ze werden bevoeid met kalkrijk water uit het Kempens Kanaal en gebruikt als hooiland. Het hooi werd per schip afgevoerd door een kanaal van 3 km lengte, met daarover de hoge brug, om de hoog beladen schepen te kunnen laten passeren, en een sluisje om het verval van 3 meter te overbruggen.

Op de hogere delen staat naaldbos en heide. De Plateaux is samen met het Leenderbos en Groote Heide een Natura 2000 gebied onder de naam 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux', onder andere wegens het voorkomen van de kamsalamander. Naast vennen zijn ook zandverstuivingsgebieden hersteld.

De Plateaux was in 1978 het onderwerp van een gerucht-makende illegale ontginningsaffaire. De toenmalige eigenaar had een groot aantal runderen. Om van de mest af te komen en de runderen te voeden besloot deze eigenaar illegaal een stuk heide te ontginnen en te bemesten voor de teelt van maïs. Nadat de zaak voor de rechter kwam, stootte de eigenaar het gebied af en werd het terrein eigendom van Natuurmonumenten.

In 1983 heeft de Vereniging Natuurmonumenten 13 ha vloeiwieden hersteld. De vloeiwieden zijn ooit aangelegd in de tijd van Napoleon om gras te "oogsten" voor de paarden van zijn leger. Het bevoeiden hield in dat er in een fijnmazig "slotensysteem" water over de graslanden vloeide. Dit water kwam van het Belgische Maas Schelde kanaal. Dit water is rijk aan kalk en mineralen. Hieraan is

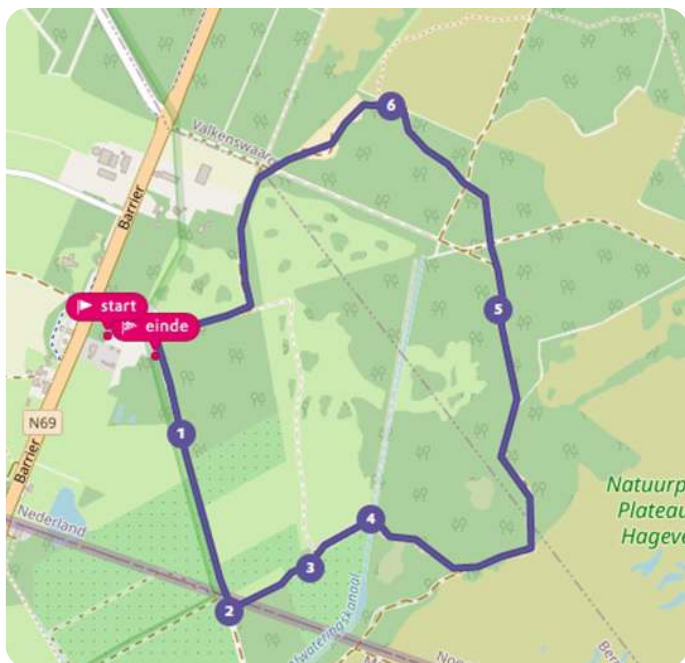
Herfsttijloos Foto: Harrie Kessler

het te danken dat in dit gebied nog altijd uiterst zeldzame planten zoals de herfsttijloos te vinden zijn. Het water uit het Maas Schelde kanaal werd aangevoerd via een aanvoerkanaltje de Sijlsloop. Omdat dit voor het terrein van levensbelang was, is dit toentertijd door Natuurmonumenten ook aangekocht. Dit was de eerste keer dat Natuurmonumenten gronden buiten Nederland aankocht.

Wat komen we tegen?

1. Vloeiwieden

Aan het begin van de route herken je direct het historische vloeiwiedensysteem. De aanleg van de vloeiwieden zorgde in de beginjaren, halverwege de 19e eeuw, voor veel werkgelegenheid. Het paard was het vervoermiddel en defensie had veel cavalerie! Daarom was er veel hooi nodig en dat konden de vloeiwieden leveren. Natuurmonumenten heeft de historische vloeiwieden in de Pelterheggen, het gebiedje waar je nu voor staat, weer in ere hersteld. Het Maaswater wordt via een kanaal het gebied ingeleid. Dit kalkrijke Maaswater zorgt er hier voor dat er zeer kruidenrijke hooilanden ontstaan. Hierdoor kunnen we genieten van zeldzame bloemen, zoals herfsttijloos en de brede orchis. Het in stand houden van de vloeiwieden is een arbeidsintensief werk, maar vanwege de unieke cultuurhistorie en natuur die hier voorkomt hebben we dat als Natuurmonumenten er graag voor over!

Waterregulatie bij de vloeiwieden Foto: Frans van de Berg

Foto: Frans van den Berg

2. Vernuftige waterwerken

Volg de route door het hekje de vloeiveiden op. Op de informatiekaart van de Pelterheggen lees je over deze landbouwhistorie en bijzondere natuur. Hoe werken de vloeiveiden? Een uitgekiend stelsel van kanaaltjes, sloten, stuwtjes en aquaducten zorgt ervoor dat de weiden bevoeid worden met voedsel- en kalkrijk water uit de Maas. Als het water op de weiden aankomt, wordt het verder verdeeld door het plaatsen van graszoden. De percelen zelf zijn golvend en hellend aangelegd. Golvend, omdat hierdoor het water bovenop 'de golf' in kleine greppeltjes, 'zoefjes' genoemd, ingelaten kan worden en het daarna aan de oppervlakte afstroomt. Hellend, omdat zo het hele perceel van voor naar achteren bevoeid wordt. Het ongebruikte 'restwater' wordt via een fijn vertakt netwerk naar laaggelegen plaatsen en vennen geleid. Omdat grasplaggen, gevuld met allerlei zaden van diverse kruiden, destijds uit Zwitserland naar deze plek kwamen, zijn hier krokussen en brede orchissen gaan groeien. Een aanne-mer uit Maastricht kocht in 1950 de vloeiveiden van de Pelterheggen. Hij bracht wat extra grond mee uit Maastricht, die gevuld was met de zaaddozen van de herfsttijloos. In het late najaar zorgen de bloemen van die herfsttijloos voor mooie lilakleurige velden.

3. Lucifers en wielewaal

We lopen hier over de 'stekskeswetering'. We hebben het dan over de populieren die hier staan, destijds vooral geplant voor de luciferindustrie. In Eindhoven stond bijvoorbeeld een luciferfabriek. Voor dit doel konden de populieren al na 25 jaar gekapt worden. Dit hout werd in schijven gezaagd, van de bast ontdaan en vervolgens geschild, zodat vellen ter dikte van één stokje ontstonden. Deze werden tot stokjes versneden en in ammoniumfosfaat gedrenkt om nagloeijing te verhinderen. Ze werden ook nog in paraffine gedompeld om de ontvlambaarheid te verbeteren. Als je veel geluk hebt, dan zou je hoog in de bomen zomaar de schuwe wielewaal kunnen zien zitten. Met zijn zwart gele verenkleed doet deze vogel exotisch aan.

4. Oorspronkelijk bos

Als je na de brug door het hek loopt, dan sta je direct buiten de wetering en wandel je het oorspronkelijke bos in. Zo zag het gebied, waar nu de vloeiveiden zijn, er eeuwen geleden uit. Kun je nagaan hoeveel werk het creëren van deze weiden is geweest!

5. Grote grazers

Op de Plateaux kun je zo maar oog in oog komen te staan met bijzondere medewerkers van Natuurmonumenten: een aantal Galloway runderen. Deze grote grazers kan vrij rondlopen door een groot deel van de Plateaux. Zij houden het natuurgebied vrij van snelgroeiende grassoorten, waardoor onder andere de heide ruimte krijgt om te groeien. De dieren blijven het hele jaar buiten, dankzij hun wollige vacht kunnen ze goede tegen de kou. De hoornloze runderen danken hun naam aan de Schotse regio Galloway. Ze stammen af van het zwarte vee dat hier in de Keltische tijd, ongeveer 2500 jaar geleden, al voorkwam. De dieren zijn vaak ware fotomodellen die bijdragen aan geweldige foto's. Houd wel altijd voldoende (minimaal 25 meter) afstand, voor hun rust en je eigen veiligheid.

6. Kleinste vogeltje van Europa

In dit deel van De Plateaux kun je naast verschillende mezen en spechten, ook het kleinste vogeltje van Nederland tegenkomen. De goudhaan, vanwege het formaat terecht goudhaantje genoemd, deelt samen met zijn neef het vuurgoudhaantje, met zijn 8,5 cm. zelfs de titel 'de kleinste vogel van Europa'! Om je nog beter voor te stellen wat dit formaat betekent: het vogeltje weegt met zijn 4-7 gram minder dan een ansichtkaart in een envelop. Het verschil tussen de goudhaan en vuurgoudhaan is duidelijk: de vuurgoudhaan heeft naast de fraaie goudgele streep op zijn kopje, ook nog een witte wenkbrauwstreep en zwarte oogstreep.

Goudhaan Foto: Gerard Lijten

De Grote Beek

ANITA LIEBREGTS EN ELS VAN DER VOORT

Op 2 april 2023 was het koud, bewolkt en eindelijk na vele dagen regen weer droog. Te koud voor amfibieën om zich te laten zien. Maar het blijft altijd een verrassing wat er te zien is.

Anita en Els wandelden met 70 geïnteresseerde jonge kinderen en volwassenen over het terrein.

Het terrein kenmerkt zich door veel verschillende bomen waaronder de grove den, lariks, Douglas spar maar ook loofbomen zoals de berk, veel Amerikaanse eiken, Hollandse eik en de beuk. In 1918 werd op dit terrein het Rijks psychiatrisch ziekenhuis geopend. Toen bekend onder de naam RPI (Rijks psychiatrische inrichting). Pas in 1986 kreeg het de naam de Grote Beek en in 1993 was het terrein toegankelijk voor publiek. Het is genoemd naar een smal beekje de Groote Beek dat door het terrein stroomt. Sinds kort hebben ze deze beek verbreed en uitgediept. Het toenmalig dokters-, mannen- en vrouwenbos zijn rijk aan insecten, vogels, eekhoorns en in de herfst padenstoelen.

Het thema van de middag was : **Op zoek naar amfibieën.** Verschillende poelen; de eiland poel, de ns- poel en de zwembadpoel hebben we bezocht. Dankzij de kinderen, die enthousiast met schepnetjes diep op de bodem hebben geschept, konden we de kikkerdril van de bruine kikker en de eitjes van de alpenwatersalamander goed bewonderen. Die middag hebben we de alpenwatersalamander in zijn verschillende levensfasen vaak gevonden onder boomstammen. Ook de kinderen keken er verwonderd naar en draaiden samen met Anita voorzichtig verschillende boomstammen om, ook vonden zij de salamanders tus-

Foto: Anita Liebrechts

Foto: Els van der Voort

Foto: Anita Liebrechts

sen bladeren en in het water. je kon heel mooi de gele-oranje buik zien. Kinderen mochten met hun schepnetje aan de slag en schepten verschillende neotene salamanderlarven. Wat een vreugde als iemand iets had gevangen. Ouders en grootouders keken mee over de hoofdjes van hun kinderen/kleinkinderen en de volwassenen van de groep van Els konden in bakken het leven in het water bewonderen.

Opvallend waren de hoopjes kikkerdril die we vonden op het land in de buurt van de poel. Anita heeft samen met de kinderen deze toekomstige kikkers kunnen redden en ze in het water gezet. Ook een paar volwassenen hebben goed geholpen

Naast waterinsecten waren omgevallen dode bomen de juiste plaats om insecten zoals pissebedden en duizendpoten maar ook de gangen van de houtworm en boktor te onderzoeken. Gaaien, spechten, boomkruipers, koolmezen en pimpelmezen zorgden voor de nodige geluiden deze middag.

En bijna terug bij de auto brak de zon door. Een zonnige afsluiting van een heerlijke middag.

Door het dal van de Hohn

MARIAN KESSELER EN WIM VAN DER VEN

De jaarlijkse daguitstap van de plantenwerkgroep ging dit jaar op 12 april naar het dal van de Hohn, een zijriviertje van de Geul. Het dal ligt bij Kelmis/ La Calamine in Noordoost- België, ten zuidwesten van Aken.

Tussen 1837 en 1884 was La Calamine een belangrijk mijnstadje, waar zinkerts verwerkt werd. Het Hohndal is één van de allerrijkste botanische reservaten in de verre omgeving. Dat is ook de reden, dat Wim zei, dat we daar als plantengroep zeker geweest moesten zijn. De meeste soorten bloeien tussen half maart en half mei. Om het hele spectrum aan planten te zien, is het goed om de route drie keer te lopen. Een keer half maart, als de wilde narcissen bloeien, een keer half april, als de bos-anemonen bloeien en een keer begin mei, als de daslook bloeit.

de Hohn Foto: Harrie Kessler

De wandeling, door Wim uitgezet, was ongeveer 8 km. Met lichte regen kwamen we rond 10.30u aan bij de parkeerplaats, het begin van de wandeling. Maar eerst koffie. Hierna aan de wandeling begonnen met droog weer en dat bleef zo.

Het doel van de wandeling was om de **voorjaars- en zinkflora** in het dal van de Hohn te gaan bekijken. En dat is gelukt! Wat hebben we veel verschillende soorten gezien: vingerzegge, zinklepelblad en op meerdere plaatsen slanke sleutelbloemen. Ook op meer plaatsen bosgeelster. De wilde narcissen waren heel erg op hun retour. We zagen, hoewel heel klein, zwartblauwe rapunzel.

Hieronder een lijst van planten die we verder nog gezien hebben.

Aardbeiganzerik, akkerviooltje, bleeksporig bosviooltje, bleke schubwortel, bosanemoon, bosbingelkruid, donker-

sporig bosviooltje, echte valeriaan, gele/ bonte gele dovenetel, gele anemoon, gewone dotterbloem, gewone salomonszegel, gewoon speenkruid, grote brandnetel, grote muur, heermoes, herderstasje, hondsdrif, kleine maagdenpalm, kleine veldkers, klimopereprijs, knikkend nagelkruid, look-zonder-look, madeliefje, maretak, muskuskruid, muursla, Noorse esdoorn, paardenbloem, paar-se dovenetel, pinksterbloem, robertskruid, steenbreekvaren, valse salie, verspreidbladig goudveil, vingerhelmbloem, wilde judaspenning, witte dovenetel, witte klaverzuring, zinkboerenkers en zinkviooltje.

Onderstaande informatie komt uit het boekje: 'De Geul van bron tot monding', geschreven door Olaf Op den Kamp. Hij beschrijft hierin tien wandelroutes langs de Geul.

In het Geuldal komt de bijzondere plantengemeenschap van de zinkflora voor. Deze plantengemeenschap bestaat uit zes plantensoorten die in deze samenstelling alleen in het gebied tussen Aken, Stolberg en Luik voorkomen. De bekendste soorten zijn het zwavelgele zinkviooltje en de zinkboerenkers, een wit bloeiende kruisbloemige. Wereldwijd komen ze alleen in dit gebied voor.

Daarnaast zijn er vier meer algemene soorten die in allerlei ondersoorten in een groter deel van Europa voorkomen. Al deze planten hebben zich in de loop van de tijd aangepast aan de zinkhoudende ondergrond die eigenlijk giftig is voor planten. Andere plantensoorten kwijnen weg of sterven als er teveel zink in de grond zit. Het zinkviooltje houdt het zink met behulp van een mycorrhiza-schimmel op veilige afstand, zinkboerenkers dumpst het zink in afvalblaadjes die, als ze verzadigd zijn, afvallen. Op normale plekken verdwijnt de zinkflora, doordat ze niet is opgewassen tegen de concurrentie van andere soorten. Goede gebieden om de zinkflora langs de Geul te zien, zijn de stortberg bij de Casinoweiher in La Calamine en het dal van de Hohnbach. Op de laatste plek groeit de zinkflora op zinkhoudend slib dat hier is afgezet tijdens overstromingen van de Geul. Verder stroomafwaarts wordt het zinkgehalte in het slib steeds meer teniet gedaan door de kalk die door allerlei zijbeekjes wordt aangevoerd. Kalk maakt de zware metalen onschadelijk voor de planten en daardoor mist de zinkflora haar concurrentievoordeel.

Zinkviooltje Foto: Harrie Kessler

Vertrouwenscontactpersoon

Je hoort er bijna elke dag wel iets over op het nieuws: mensen voelen zich niet altijd veilig op hun werk, thuis of bij een vereniging.

Daarom is het ook binnen onze afdeling belangrijk dat daar aandacht voor is.

Eerder kenden we de vertrouwenspersoon. Dat is nu veranderd: er zijn nog steeds vertrouwenspersonen, maar dat zijn mensen die dit beroepsmatig binnen een bedrijf of voor een aantal instanties doen.

Binnen onze afdeling hebben we **een vertrouwenscontactpersoon (VCP)**. Dat is iemand binnen onze vereniging, waar je naar toe kunt als je grensoverschrijdend gedrag ervaart. De vertrouwenscontactpersoon biedt leden de mogelijkheid om in vertrouwen over dit gedrag te praten. **Elke vorm van gedrag dat door de persoon die het ondergaat als ongewenst wordt ervaren en/of door de omgeving als onacceptabel wordt beschouwd, is per definitie grensoverschrijdend.**

De VCP gaat in gesprek met slachtoffer of beschuldigde en onderzoekt of de klacht verdere behandeling vraagt. De vertrouwenscontactpersoon is eigenlijk **een doorgeefluik**. De VCP biedt alleen de eerste opvang. Contact zoeken is laagdrempelig.

De vertrouwenscontactpersoon heeft **meldplicht richting het bestuur**. Alle gesprekken die gevoerd worden met deze persoon, worden gemeld aan het bestuur. Degene, die met een probleem komt, bepaalt of deze melding anoniem is of niet en of er verdere stappen ondernomen moeten worden. Ook bij anonieme meldingen is het belangrijk dat het bestuur op de hoogte is van het wel en wee van haar leden. De vertrouwenscontactpersoon heeft een dagvullende training gevolgd.

Vertrouwenscontactpersoon IVN VEV: Marian Kessler

(06-17188904 of kesslermj@gmail.com)

De vlindertuin is nu op z'n mooist en is altijd open voor publiek

Open dag van de vlindertuin

Zondag 9 juli 13.00 - 16.00

Foto: José van Lieshout

Knoopkruid in de vlindertuin Foto José van Lieshout

Activiteiten

GERARD LIJTEN

Zondag 28 mei, 10:00–12:00 uur

Wandeling in De Klotputten met thema “rondje langs de Dommel en nieuwe natuur”

Start: parkeerplaats bij groenschool aan de Locatellistraat in Eindhoven

Donderdag 1 juni, 19:30–21:30 uur

Wandeling door de Urkhovense Zegge met thema “voorjaar”

Start: Collse watermolen, Collseweg 3 in Eindhoven

Zondag 18 juni, 14:00–16:00 uur

Wandeling bij Ecopark Acht – VADERDAG wandeling!

Start: hoek Waalstraat/Schiestraat bij het paardenweijtje in Eindhoven

Zondag 25 juni, 9:30–11:30 uur

Wandeling door de Boktse Beemden met thema “kruiden”

Start: hoek Anconalaan–Italiëlaan in Eindhoven

Boktse beemden Foto: Gerard Lijten

Vrijdag 30 juni, 22:00–24:00 uur

Wandeling over de Oirschotse heide op zoek naar nachtzwaluwen en vleermuizen

Verzamelen bij de RK kerk, Willibrordusstraat in Wintelre, vandaar carpoolen

Zondag 2 juli, 11:00–16:00 uur

Hele-dag-natuur-voor-kinderen in het heempark

Locatie: Heempark Frater Simon Deltour, Gennepeweg 145 in Eindhoven

Zondag 9 juli, 13:00–16:00 uur

Open dag Jo van Dun Vlindertuin

Locatie: D’n Aard, Ariespad 5 in Veldhoven

Zondag 13 augustus, 10:00–12:00 uur

Wandeling door de Gennep Parken met thema “zomer”

Start: Gennep watermolen, Gennepeweg 145 in Eindhoven

Zondag 20 augustus, 13:00–15:00 uur

Wandeling over de Landschotse heide

Start: Einde Keijenhurkseweg in Vessem

Landschotse heide Foto: Gerard Lijten

Vrijdag 25 augustus, 10:30–12:00 uur

Wandeling over de Aarlese heide

Start: einde verharding van de Gagel in Best (via rotonde bij Philips)

Zondag 27 augustus, 14:00–16:00 uur

IVN Sloopjesdag, waterdiertjes scheppen in de Dommel (aankomen)

Start: Start: parkeerplaats bij groenschool aan de Locatellistraat in Eindhoven

Zondag 3 september, 10:00–12:00 uur

Wandeling langs de Dommel in Eindhoven met thema “–bomen”

Start:hoek Jonckbloedlaan–Coornhertlaan in Eindhoven

Vrijdag 15 september, 19:30–22:30 uur

Nachtvliedernacht, lokken en bekijken van nachtvlieders

Locatie: De Bijenberkt, Berkt 37 in Veldhoven

Kijk op onze website voor meer informatie.

Wilde bijen

WIL JANSSEN

Een lezing van Pieter van Breugel

Op dinsdagavond 11 april 2023 heeft Pieter van Breugel op aanvraag van Etje Hendrix een lezing gehouden over Wilde Bijen bij IVV-VEV in d'n Aard. In Praatkruid Lente 2023 op heeft Etje de lezing van Pieter al aangekondigd.

Ik dacht meteen toen ik het zag, daar wil ik heen en kan ik meer te weten komen over wilde bijen.

In onze IVN-VEV insectenwerkgroep hadden ik al gemerkt dat het op naam brengen van wilde bijen moeilijk was. Dit was een goede reden om naar deze lezing van Pieter te gaan luisteren.

Vliesvleugeligen

In zijn lezing gaf Pieter ons eerst een indruk van de omvang van het insecten van de vliesvleugeligen om uiteindelijk uit te komen bij de Nederlandse soorten van : 350 wilde bijen , 1 soort honingbij en 29 soorten hommels. Pieter gaf aan dat het niet zijn intentie was om iedereen in de zaal allerlei soorten wilde bijen te leren en ons dan te overhoren! Hij zou op die avond vooral iets vertellen over de wereld van die wilde bijen en soorten die bijenhottels gebruiken als nestplaats.

In zijn eigen bloementuin heeft Pieter nogal wat wilde bijen soorten kunnen bestuderen die gebruik maakten van de door hem aangeboden nestblokken in allerlei vormen. Maar ook de ondergronds nestelende soorten weet hij op zijn wandelingen door de natuur te vinden en te fotograferen. Op zijn prachtige bijen foto's konden we heel veel details zien waaraan de je verschillende soorten konden herkennen.

Wilde bijen

70% van de wilde bijensoorten nestelt onder de grond. Slecht 20% nestelt bovengronds en daarvan maakt weer de helft gebruik van nestblokken.

Er bestaan naast de koekoek (vogel) ook koekoeksbijen , -hommels en ook -wespen!

Er zijn 3 manieren waarop de bijen stuifmeel vervoeren:

- Als je een bij op een bloem ziet met stuifmeel aan de poten is een

pootverzamelaar. De grijze zandbij, vosje, witbaardzandbij, gewone sachembij, breedbandgroefbij, kattenstaartdikpoot, gewone slobkousbij en de klimopbij zijn pootverzamelaar.

- Zit de stuifmuil vooral aan de onderkant van zijn achterlijf dan is het een

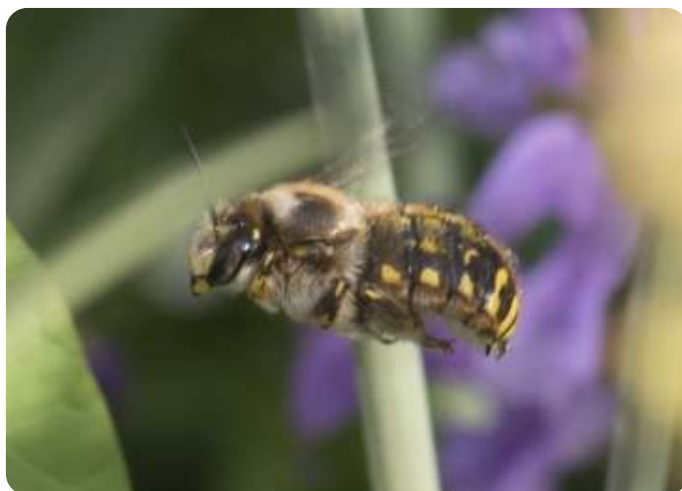
buikverzamelaar. De tuinbladsnijder , gehoornde metselbij, rosse metselbij, tronkenbij , ranonkelbij , grote klokjebij, wolbij, slangenkruidbij zijn buikverzamelaars. Vrijwel alle soorten bijen die in nestblokken hun broedcellen maken zijn buikverzamelaars. Daarop vormen alleen de maskerbijen (kropverzamelaars) en de wormkruidbij (pootverzamelaar) een uitzondering.

- Is het een kleine zwarte bij met weinig haren en eet deze stuifmeel van de helmknoppen van de bloemen op of zit de bij met een druppel aan haar kaken dan kan het een

kropverzamelende soort zijn zoals de tuinmaskerbij of de gewone maskerbij.

Wormkruidbijen verzamelen het stuifmeel in korfjes aan de achterpoten Foto: Wil Janssen

De grote wolbij is een buikverzamelaar Foto: Wil Janssen

Een maskerbij is een kropverzamelaar Foto: Wil Janssen

Bijen hotels, nestblokken en tuinen

We hebben op deze avond foto's gezien van bijenhôtels die goed gebruikt werden door de wilde bijen maar ook voorbeelden van hôtels die onbewoonbaar waren. Het hout vertoonden scheuren of de gaten waren te groot of de gaten hadden splinters en waren ruw. Ook hebben we een aantal voorbeeldtuinen gezien waar wilde bijen graag op bezoek gingen en enkele voorbeelden waar ze wilde bijen aan voorbij zouden vliegen omdat er geen nectar of stuifmeel of nestplaats te vinden was.

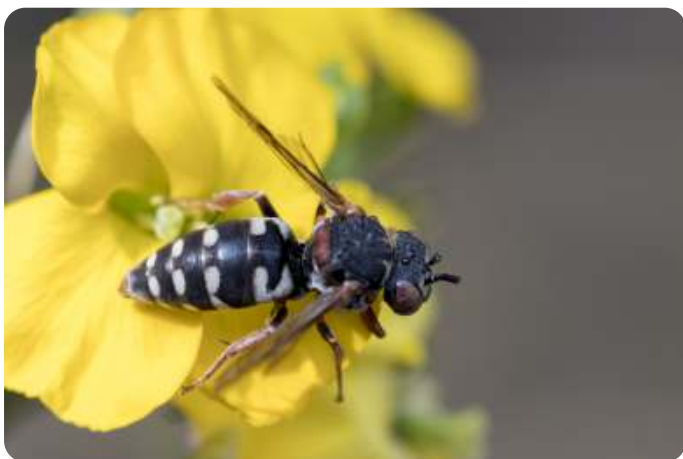
Vijanden van wilde bijen

Er blijken ook heel wat andere soorten insecten te zijn. Pieter noemt die **predatoren**, **parasieten** en **tijdelijk gasten** rondom de bijenhôtels, die op zoek gaan naar nestplaatsen van wilde bijen. Dit zijn een aantal soorten wespen, oliekevers en vliegen die vooral de eitje en de larve van de wilde bijen belagen. Ze deponeren hun eigen parasiet-eitjes in het bijennest en hun larven genieten van de bijenlarve en de aanwezige voedselvoorraad! Door de jaren heen zijn al deze vijanden van de wilde bijen ook op bezoek geweest in de tuin van Pieter en gefotografeerd.

Drachtplanten Voor de wilde bijen is de drachtplant de plaats waar ze nectar en pollen (stuifmeel) gaan halen als

Gouden kegelbij is een koekoeksbij van de lathyrusbij. Foto: Ludy Aarts

De gewone viltbij is een koekoeksbij. Zij laten hun broed voeden door verschillende soorten zijdebijen. Foto: Wil Janssen

voedsel voor de bijenlarven. Niet te verwarren met de waardplant, de plant waar de vlinder haar eitjes op afzet en die dan dient als voedsel voor de vlinderrups.

De nesten van wilde bijen.

Ongeveer 70 % van de wilde bijen nestelt in de grond. Zo'n 20 % nestelt bovengronds, waarvan de helft gebruikt maakt van bijenhôtels. De overige 10% nestelt of boven of onder de grond.

Een ondergronds nest bestaat meestal uit een lange tunnel met zijgangen die eindigen in een of meer kamertjes. De uitgegraven grond ligt vaak in een hoopje rondom de ingang en heeft wel wat weg van een minivulkaan. Een nestgang is meestal minder dan 30 cm diep. De celwanden zijn meestal waterdicht gemaakt zodat de voedselvoorraad in de kamertjes vers blijft. Soms liggen de nestgangen verspreid van elkaar (communaal) en soms dicht bij elkaar (aggregaties).

Bovengrondse nestelende soorten gebruiken b.v. holle plantenstengels, gaten in dood hout of muren of in bijenhôtels. Deze bijen bouwen hun cellen meestal lijnvormig achter elkaar, waarbij de cellen waar de mannetjes uitkomen dicht bij de ingang liggen. De celwanden en de afscheidingen tussen de cellen kan worden gemaakt van stukjes blad, modder, modder gemengd met nectar, fijngekauwd blad, of hars van naaldbomen. Daarnaast zijn er ook bijen die hun nesten bouwen in lege slakkenhuisjes. In een huisje passen soms verschillende cellen.

Bijenhôtels

Wilde bijen (en ook wespen) die een bijenhôtel gebruiken hebben graag een nestgang die hun eigen lichaamsdiameter heeft (2 tot 8 mm), die gladde wanden heeft van binnen en afgesloten is aan de achterkant. De bijen willen graag vooruit en achteruit in de nestgang kunnen lopen, in gangwanden zonder obstakels om te voorkomen dat hun vleugels blijven haken en scheuren. Veel teleurstellingen met betrekking tot aangeboden nesthulp komt voort uit verkeerd geboorde gaten en verkeerd gekozen hout. In zijn boek "Gasten van bijenhôtels" geeft hij in hoofdstuk 6 veel tips om de juiste voorwaarde te scheppen voor nesthulp voor bijen en wespen. We hebben foto's gezien van goed bezochten en weinig bezochte bijenhôtels.

Een metselbij Foto: Wil Janssen

Met het jeugd IVN op zoek naar wilde bijen

WIL JANSSEN

Nationale bijentelling

Zaterdag 22 april 2023 was het ideaal weer voor het zoeken en tellen van wilde bijen op deze nationale bijenteldag, samen met de IVN-Jeugd kinderen en kinderen die waren aangemeld via "Sjors Creatief en "Kies je Kunst". Doel van de ochtend was het inventariseren van de soorten en aantallen wilde bijen. Er waren 16 kinderen en 2 ouders gekomen. Fantastisch om zoveel kinderen te mogen ontvangen. Van IVN-VEV hebben Lucy, Wil en Trudie de dag begeleid.

De ochtend bestond uit 3 delen.

Introductie

We begonnen in de grote zaal met een introductie over weetjes over bijen, de verschillen tussen bijen en zweefvliegen en het belang van het bestuiven van fruit- en groenteplanten.

We lieten foto's zien van de soorten die ze die ochtend in de tuin konden zien. De kinderen stelden tussendoor vragen. Na een instructie over het vangen van insecten en het invullen van het telformulier, begon het mooiste gedeelte van de ochtend. Iedereen kreeg een vangpotje en telformulier.

Het zoeken in de tuin

De kinderen gingen om 10:30 uur enthousiast naar buiten om te gaan zoeken en te vangen.

Er waren al veel "hotelgasten" bij de insectenhôtels en de insecten muur.

Er werd ijverig gevangen en samen gekeken of het een bij, een hommeltje of een zweefvlieg was en of ze konden ontdekken welke soort het precies was, zodat ze het op het telformulier konden invullen. Halverwege was er een welkome pauze met drinken en een koekje.

Rond 11.45 zijn we weer naar de grote zaal gegaan en kreeg elk kind de kans om zijn of haar resultaat te vertellen. We hebben de resultaten besproken en opgeschreven.

Evaluatie en afscheid

Terugerekend hadden we in een half uur 14 soorten en 56 insecten gevonden. Dit waren:

30 gehoornde metselbijen, 3 vosjes, 1 roodgatje, 3

Foto Wil Janssen

honingbijen

1 sachembij, 1 onbekende bij, 1 tuinhommel, 2 veld- of aardhommels, 2 steenhommels, 3 akkerhommels, 2 weidehommels, 1 grote narcisvlieg, 3 onbekende zweefvliegen, 3 wespen.

Ons resultaat is later die dag doorgegeven aan de website van de nationale bijentelling.

Wil je meer weten over de resultaten van de landelijke bijentelling dan kun je dat vinden via de onderstaande link <https://www.nationalebijentelling.nl/resultaten/> Bij het afscheid kregen de kinderen een zakje mix van wilde bloemenzaadjes mee.

Het was een hele leuke ochtend. De sfeer was goed en we kunnen terugkijken op een zeer geslaagde bijenteldag met de jeugd.

De kinderen die in 2024 in april ook weer willen meedoen aan de bijenteldag in de IVN-VEV tuin kunnen zich daar nu al voor aanmelden bij ivn.vev@gmail.com. Wij sturen dan in 2024 vroegtijdig een uitnodiging per mail, waarin u dan opnieuw kunt aangeven of uw kind(eren) wil(len) meedoen.

We waren vergeten toestemming te vragen voor het maken van foto's en daarom zijn de gezichten onherkenbaar gemaakt.

Foto: Wil Janssen

Speling van de natuur

JOSÉ VAN LIESHOUT EN RIEKIE VAN DE VEN

Op 23 mei vond na 3 jaar eindelijk weer de I.V.N.-foto-wedstrijd plaats.

Met het thema, "Speling van de natuur." Dat bleek een lastig thema te zijn.

Toch hadden 9 fotografen meer dan 30 foto's ingelijst.

Donderdagavond werd bij de jury (3 personen van de fotoclub uit Riethoven) de moeilijke taak neergelegd om uit

deze foto's een winnaar te selecteren. Na lang wikken en wegen werd de foto met de twee kleuren tulp van Johan van Zijll Langhout tot winnaar uitgeroepen.

Daarna werd het nieuwe thema voor volgend jaar gekozen.

"Water in de natuur."

Met een vrije keuze van de maat van een foto, met een maximale grootte van 50 bij 70 cm.

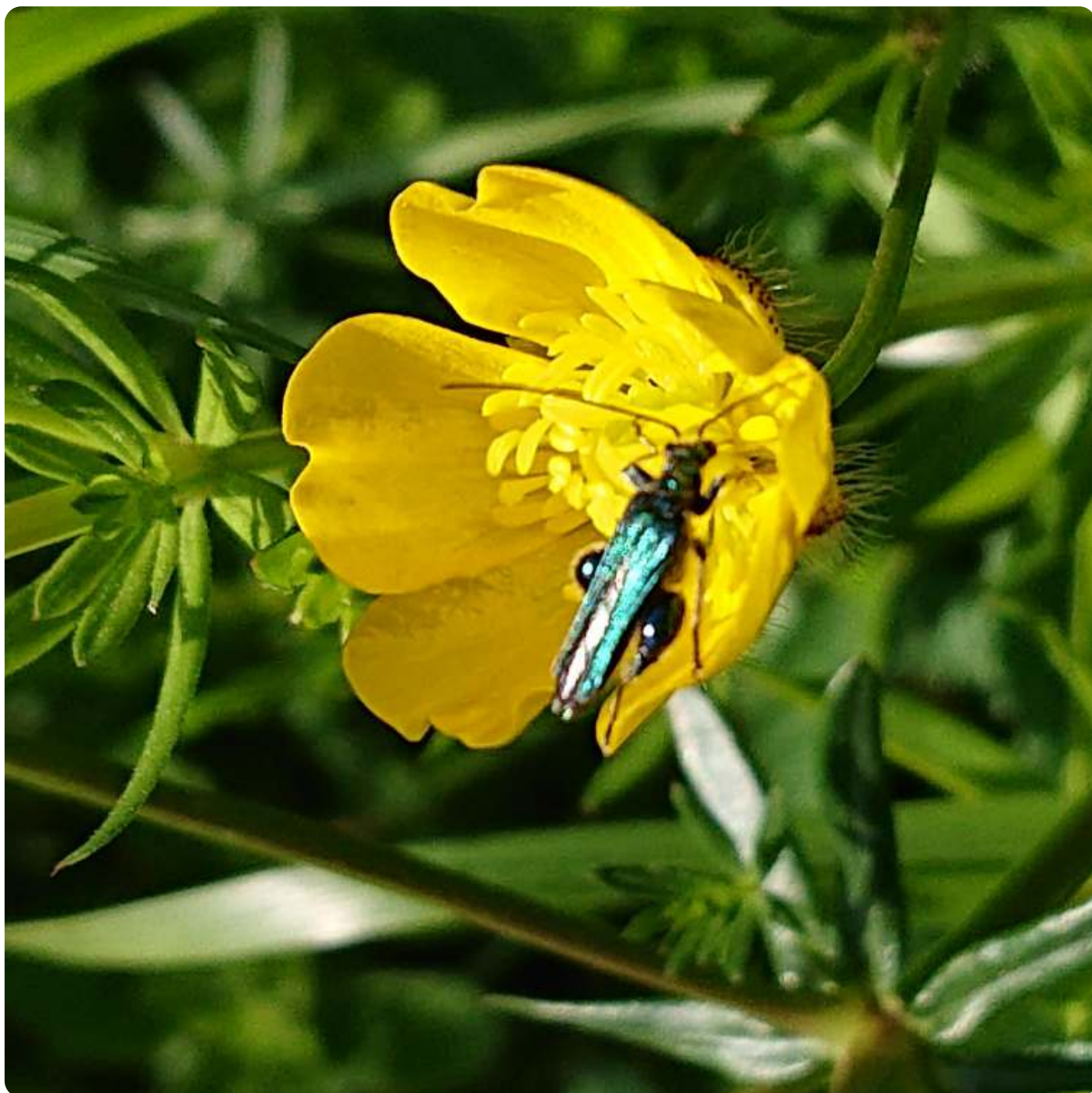
Dus fotografen, leg je mooiste water in een natuurfoto vast en doe mee!!

Johan van Zijll Langhout heeft dit jaar de beste foto ingezonden foto: José van Lieshout

Beleef de natuur

Natuur dichtbij. Dit is de fraaie schijnbok op een scherpe boterbloem in park de Vogelzang. Foto: Etje Hendriks

Je hoeft niet ver te gaan om iets moois te ontdekken !